

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1594/2023
20.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Танчић, адвокат из ..., против туженог АД "Електромрежа Србије", Београд, Погон подручја преносног система Бор, чији је пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2567/21 од 23.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2567/21 од 23.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 226/18 од 31.01.2019. године, ставом првим изреке, поништено је као неправилно и незаконито решење о отказу уговора о раду број .. од 08.01.2016. године и тужени обавезан да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете коју је претрпео услед незаконите одлуке туженог за период од 01.01.2016. године закључно са децембром 2018. године исплати новчане износе са законском затезном каматом почев од последњег дана у месецу за сваки месец појединачно до коначне исплате, ближе наведене у овом ставу изреке, као и да уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Фонду за ПИО, за здравствено осигурање – РФЗЗО и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање, по стопи која важи на дан уплате од 08.01.2016. године до дана повратка на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 139.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Допунском пресудом Основног суда у Бору П1 226/18 од 21.02.2019. године, ставом првим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете коју је претрпео услед незаконите одлуке за период од 01.01.2016. године закључено са октобром 2016. године исплати новчане износе са законском затезном каматом од

последњег дана у наредном месецу за сваки претходни, за сваки месец појединачно до исплате, све ближе наведено у овом ставу изреке, као и да уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Фонду за ПИО, допринос за здравствено осигурање - РФЗЗО и доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање, по стопи која важи на дан уплате од 08.01.2016. године до дана повратка на рад.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2567/21 од 23.11.2022. године, донетом након одржане расправе у другостепеном поступку, укинута су првостепена и допунска пресуда и пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи као незаконито решење туженог број .. од 08.01.2016. године о отказу уговора о раду и обавезе га да врати тужиоца на рад. Одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд туженог обавезе на исплату накнаде штете због незаконите одлуке за период од 01.01.2016. године закључно са децембром 2018. године и период од 01.01.2016. године закључно са октобром 2016. године са законском затезном каматом од последњег дана у месецу за сваки месец појединачно до исплате, као и на уплату припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Фонду за ПИО, за здравствено осигурање - РФЗЗО и за случај незапослености Националној служби за запошљавање, по стопи која важи на дан уплате, почев од 08.01.2016. године до дана повратка на рад. Тужилац је обавезан да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 180.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из чије садржине произлази да су разлози побијња битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешна примена материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се указује наводима да недостају разлози о битним чињеницама није предвиђена као ревизијски разлог по члану 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време, на радном месту ... по основу уговора број .. од 29.05.2015. године. Тужилац се, дана 30.07.2015. године, приликом сече стабала и растиња моторним тестерама, повредио око далековода у близини ... . Организација посла је била таква да се послови сече дрвећа по правилу обављају у пару, с тим што је у неким случајевима, као у конкретном, било неопходно да радници буду раздвојени како не би оборили стабло на свог колегу. Тужилац је са осталим радницима радио на међусобној удаљености од око 100 метара. Место рада где је тужилац упућен било је неприступачно због камења, стабала и грана отпалих претходне зиме. Свим запосленима је од стране послодавца била обезбеђена заштитна обућа, заштитно одело, рукавице и шлем са визиром. Када су радници приметили да се не чује тужиочева

тестера, кренули су да га траже и нашли га у лежећем положају на земљи, повређеног и у полусвесном стању. На месту где су затекли тужиоца, нашли су тестеру, посечена стабла, једно засечено стабло и окрвављену грану, али не и његов шлем. На путу до тужиоца видели су посечено дрвеће. Руководилац заштите на раду код туженог ББ, био је на службеном путу тог дана и о повређивању тужиоца обавештен је телефоном. Сутрадан је посетио тужиоца у болници, узео изјаве запослених који су радили са тужиоцем тог дана, проверио службено возило и у њему пронашао шлемове свих радника и утврдио да ниједан од њих није оштећен. Увиђајем на месту незгоде нашао је рукавицу, посечена стабла, крваву грану и засечено стабло, о чему постоји и фотодокументација. Тужилац је био обучен за безбедан и здрав рад и рад са моторном тестером. Дана 29.09.2015. године, тужени је издао тужиоцу упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, зато што је учинио повреду радне обавезе, јер није користио обезбеђена средства или опрему за личну заштиту на раду, на шта је био обавезан и опремом био задужен, те је његово понашање и некоришћење опреме на пословима где постоји повећани ризик и где је опрема за личну заштиту обавезна довело до тога да не може да настави рад код послодавца. Тужилац се изјаснио на наведено упозорење и навео да није учинио повреду стављену на терет, јер критичног тренутка није имао обавезу да носи шлем, зато што није почео са радом, већ се кретао према месту рада, а било је претопло да би га носио и у време када није ни отпочео сечу дрвећа. Шлем је имао код себе и стављао га у моменту када је приступао месту рада и отпочињао сечу дрвећа. Тужени није прихватио ово изјашњење тужиоца и решењем број .. од 08.01.2016. године отказао му уговор о раду, због непоштовања радне дисциплине утврђене општим актом послодавца, односно уговором о раду, због непримењивања мере заштите на раду, обезбеђених средстава или опреме за личну заштиту, односно зато што је његово понашање такво да не може наставити рад код послодавца. По закљученом уговору о раду између странака послодавац може да откаже запосленом уговор о раду, између осталог, ако својом кривицом учини повреду радне обавезе у виду непримењивања или неправилног примењивања мера заштите на раду, обезбеђених средстава или опреме за личну заштиту на раду.

Овако утврђено чињенично стање резултат је оцене доказа изведених од стране другостепеног суда, који је поступио у складу са одредбом члана 383. став 3. и 4. ЗПП и по својим овлашћењима укинуо првостепену пресуду и допунску пресуду и одлучио о захтевима, применом члана 387. став 1. тачка 6. тог закона. Пресудом другостепеног суда тужбени захтев за поништај решења туженог о отказу уговора о раду и накнаду штете одбијен је у складу са чланом 179. Закона о раду и чланом 35. Закона о безбедности и здрављу на раду, из разлога што тужилац на месту рада није користио средства заштите на раду, чиме је учинио повреду радне обавезе прописану уговором о раду од 28.10.2013. године и Општим актом послодавца. Како је другостепени суд утврдио да запосленом није незаконито престао радни однос, то је одбио тужбени захтев за враћање на рад и накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприноса за обавезно социјално осигурање.

По оцени Врховног суда, неосновано се ревизијом указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05...75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запослен

који својом кривицом учини повреду радне обавезе, ако не користи или ненаменски користи обезбеђена средства или опрему за личну заштиту на раду.

Одредбом члана 35. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, број 101/05) прописано је да је запослени дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица (став 1), као и да је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и да у случају уочених недостатака извести послодавца или друго овлашћено лице (став 2).

Одредбом члана 19. став 2. алинеја 20. Уговора о раду 5/515 од 29.05.2015. године, уговорено је да послодавац може да откаже запосленом уговор о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе у виду непримењивања или неправилног примењивања мера заштите на раду, обезбеђених средстава или опреме за личну заштиту на раду.

Код утврђеног да је тужилац био упућен на место рада које је по конфигурацији терена било неприступачно, да је због природе посла које је обављао са осталим радницима из безбедносних разлога било нужно да буду међусобно раздвојени, а из фотодокументације је јасно уочљиво да је дрво поред ког је тужилац са повредом главе пронађен засечено тестером, несумњиво је да је цела област у којој је вршена сеча дрвећа критичног дана, представљала радну средину у којој постоји повећани ризик, због чега је тужилац био у обавези да све време носи заштитну опрему обезбеђену од стране послодавца, без обзира да ли врши сечу дрвећа или се само креће кроз шуму, како је то правилно закључио другостепени суд. Због наведеног, неосновани су ревизијски наводи тужиоца да је шлем био у обавези да носи само приликом руковања моторном тестером. С тим у вези, без утицаја су и наводи о метеоролошким приликама на терену тог дана, код установљене обавезе тужиоца да заштитну опрему носи за све време боравка у таквој радној средини.

Имајући у виду све наведено, по оцени Врховног суда правилан је закључак другостепеног суда да су се у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе утврђене чланом 19. став 2. алинеја 20. Уговора о раду од 29.05.2015. године, будући да је као запослени са дугогодишњим искуством поступио супротно интерним актима туженог са којим је био упознат. Пре отказа уговора о раду, тужени је писаним путем тужиоца упозорио на постојање разлога за отказ, у складу са обавезом из члана 180. Закона о раду, на које упозорење се он благовремено изјаснио. Код наведеног, правилно је другостепени суд применио материјално право из члана 179. став 2. Закона о раду и члана 35. Закона о безбедности и здрављу на раду када је оценио да је тужбени захтев неоснован, те да је решење о отказу уговора о раду законито.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**